



# Panu Koskenniemen mielitaulu

Kuvan taulu Oulun taidemuseon kokoelmissa

Näin voisi nimittää Oulun taidemuseon tuoreinta hankintaa, öljymaalasta Kuutamonäkymä Oulusta: Veikko Antero Koskenniemen mielitaulu etten sanoisi lempitaulu.

En yhtään ihmettele runoilijan mieltymystä.

Kuten lehdet ovat kertooneet, kävivät veljekset Ferdinand ja Magnus von Wright Oulussa kevätkesästä 1856. Pysähdys Oulussa liittyi vielä vähän pohjoisemmas ulottuneeseen retkeen. Kumpikin Wrighteistä löysi mieluisan näkymän ja piirsi sen. Magnus asettui Laanaojan länsipuolelle Pikku-Uusikatu-nimisen nykyisen Uudenkadun tuntumaan, Ferdinand Kallisenenvirran rannalle Pakolan saaren eli nyk. Ainolan puiston puolelle.

Magnuksen näkymän oululaiset jo tuntevatkin. Taiteilija maalasi piirroksen pohjalta 1861 öljytaulun. Siinä sijoittuu etualalle nykyinen Otto Karhin puisto, taustalle oikealle violettiin vivahtavin värein maalattu kirkontorni, keskelle ja kauimmas entinen triviaalikoulu (nyk. Lyseotalon keskiosa).

Taulu on jossain vaiheessa saanut nimen Uleåborgs Promenad-Plan ja tunnetaan nyt nimellä Oulun kävelypuisto. Kesellä on nykyisen Karhin puiston sillan paikalla valkokaiteinen puusilta. Taempana näkyy Isonkadun puusilta yli Kaupunginojan. Muodinmukaisesti pukeutuneita kävelijöitäkin siinä on, prumineeraajia.

Tämän taulun osti kauppaneuvos J.W. Snellman, ja häneltä se siirtyi pojalle K.A. Snellmanille, kauppaneuvos myös hän, sitten KA:n tyttä-



relle Signelle, joka oli naimisissa fil. tri Walter J. Snellmanin kanssa. Niin taulu matkasi Helsinkiin, jossa sen peri edellisten poika, kanslianeuvos Kaj Snellman. Hänen testamenttinsa määräyksen mukaisesti taulua tarjottiin ensisijaisesti Oululle, jonka taidemuseoon se sitten ostettiin.

Ferdinandin piirustuksessa, näkymä yli Kallisenenvirran, kirkko torneineen on keskipisteessä. Samalla siinä on näkyvissä muitakin Oulun vanhimpiin kuuluvia rakennuksia: nykyinen Rivolin puutalo (ent. Ynni jne.), Öbergin taloksi kutsuttu ja Franzénin talo. Ferdinand maalasi piirustuksestaan öljytyön vasta

1867. Se on idyllisyydessäänkin paljon uskottavampi kuin veljen ihannoiden maalattu puistotaulu, realistisempi. Ihastuttava työ.

Näin maalauksen ensi kerran Oulun 350-vuotisjuhlien yhteyteen järjestetyssä vanhan Oulun muistonäyttelyssä ja kuulin, että se oli saatu lainaan runoilijalta V.A. Koskenniemeltä. Syksyllä 1959 näin taulun ensimmäisen kerran oikeassa ympäristössään V.A. ja Vieno Koskenniemen kauniissa kodissa Turussa. V. 1980 Vieno Koskenniemi jälleen lainasi taulun Oulun 375-vuotisjuhlanäyttelyyn. Sittemmin näin sen, kun Ouluseuralaisten kanssa olin vie-

raisilla Turun Koskenniemellä. Muistomerkkihanke oli silloin loppusuoralla.

Vieraillessani silloin 1959 Koskenniemillä ymmärsin isännän puheista, että taulu oli hänelle hyvin rakas. Runoilija kuoli 1962. Hänen korkeaan ikään elänyt elämäntoverinsa, fil. maisteri Vieno Koskenniemi, o.s. Pohjanpalo, kuoli viime talvena yli 90-vuotiaana, ja niin hajosi vanha kulttuurikoti monine kirja-, taide ym. aarteineen.

Kuvittelen joskus kuulleeni, miten tämä taulu joutui Koskenniemelle, mutta nyt en sitä muista. Jos joskus, niin. . .